

DEMOKRATSKA FRONTA BOSNE I HERCEGOVINE

Web: www.dfsarajevo.ba

E-mail: sekretarijat@fronta.ba

Vlada Kantona Sarajevo
Ministarstvo pravde i uprave
Ministarstvo finansija

PREDMET: Zastupnička inicijativa, 15. radna sjednica

Upućujem inicijativu radi izmjene **Zakona o porezu na promet nekretnina i poreza na naslijeđe i poklone** sa ciljem jasnog definisanja poreznog tretmana udruženja i fondacija od društvenog značaja, kao i prijeko potrebne podrške njihovom radu, otklanjanja postojećih pravnih nejasnoća, kao i usklađivanja sa praksama naprednih evropskih zemalja i zemalja okruženja. Inicijativa se odnosi na unapređenje pravnog okvira za razvoj filantropije, tako što će se omogućiti da se **nekretnine mogu darovati organizacijama civilnog društva** koje se bave aktivnostima **od općeg društvenog značaja** bez obaveza plaćanja poreza na promet nepokretnosti.

Podsjećam, da su propisi o porezu na promet i poklonu nekretnina u nadležnosti kantona, te da Federacija BiH ne uređuje ovu oblast.

U svim zemljama članicama EU, pokloni javnim ustanovama i organizacijama civilnog društva koje djeluju u oblastima od javnog interesa, **predstavljaju prihod koji se ne oporezuje**.

Obrazloženje:

Pravni okvir za razvoj filantropije u Kantonu Sarajevo važno je unaprijediti na način koji će omogućiti da se nekretnine mogu darovati organizacijama civilnog društva **koje se bave aktivnostima od općeg društvenog značaja** bez obaveza plaćanja poreza na promet nepokretnosti. S tim u vezi potrebno je uraditi izmjene u okviru člana 16. **Zakona o porezu na promet nekretnina i poreza na naslijeđe i poklone** i predlažem da se član 16. preimenuje u "Oslobađanja za privredne i društveno odgovorne aktivnosti" i da se u njemu doda tačka g) pa član sada glasi:

Član 16

Porez na promet nekretnina ne plaća se na:

- a) poljoprivredno zemljište koje služi u poljoprivredne svrhe i koje je po Prostornom planu utvrđeno kao poljoprivredno,
- b) novosagrađeni objekat kada se prodaje prvom kupcu, za koji je plaćen porez na dodanu vrijednost.
- c) nekretnine koje se unose u društvo prilikom osnivanja društva i kada se ulažu u kapital društva (dokapitalizacija),
- d) promet nekretnina u podjeli nekretnina između članova društva u slučaju likvidacije, koja je nastupila nakon isteka najmanje pet godina od dana osnivanja društva,
- e) promet nekretnine u slučaju statusnih promjena koje su regulisane Zakonom o privrednim društvima i
- f) promet nekretnina za poslovni poduhvat koji ima za cilj pokretanje poslovnih djelatnosti i stimulanja zapošljavanja nezaposlenih lica, na prijedlog općinskog načelnika i po odluci općinskog vijeća;
- g) promet nekretnina u slučaju darovanja udruženjima ili fondacijama koje se bave aktivnostima od općeg društvenog značaja. Aktivnosti od općeg društvenog značaja predstavljaju aktivnosti u društveno korisne svrhe, kao što su kulturne, zdravstvene, humanitarne, edukacijske, sportske, duhovne, ekološke, i druge aktivnosti slične prirode, dok humanitarna aktivnost je aktivnost prikupljanja i pružanja materijalnih i finansijskih dobara i humanitarne pomoći u svrhu zaštite i spašavanja žrtava katastrofa i velikih nesreća te žrtava kriza izazvanih ljudskim djelovanjem, kao i prikupljanje i pružanje novčanih, materijalnih, edukacijskih, tehničkih dobara i usluga, u svrhu podmirivanja potreba socijalno osjetljivih skupina i osposobljavanja za zaposlenje i privređivanje.**

Predlažem i **izmjenu stava 2. člana 22. Zakona o porezu na promet nekretnina i poreza na naslijeđe i poklone**, na način da pokloni organizacijama civilnog društva koje se bave aktivnostima od općeg društvenog značaja, također budu poreski neoporezivi, na način kako je to već predviđeno za vjerske zajednice, vakufe, vjerske zadužbine, zaklade tako što se dodaje tačka **e)** pa član sada glasi:

Član 22

(Oslobađanja od plaćanja poreza)

- (1) Porez na naslijeđe ne plaćaju nasljednici prvog nasljednog reda, bračni partner kada nasljeđuje u drugom nasljednom redu, roditelji ostavioca i kada nasljeđuju djeca bez oba roditelja ako se nalaze na redovnom školovanju.
- (2) Porez na poklon ne plaćaju:

- a) Država Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, kantoni, općine, njihovi organi, upravne organizacije i javne ustanove čiji je osnivač Kanton,
- b) vjerske zajednice, vakufi, vjerske zadužbine, zaklade,
- c) djeca, bračni partner i roditelji poklonodavca
- d) djeca bez oba roditelja koji se nalaze na redovnom školovanju; i
- e) druga udruženja ili fondacije koje se bave aktivnostima od općeg društvenog značaja kada primaju donacije. Pod pojmom donacije se podrazumijeva darovanje udruženjima i fondacijama za finansiranje njihovih djelatnosti i pojedinačnih aktivnosti od općeg društvenog značaja, u novcu, uslugama i/ili robi bez protučinidbe za korist i za račun davaoca donacije.**

Fondacija Mozaik u saradnji sa Filantropskim forumom u BiH, organizacijom Pomozi.ba, Mrežom za izgradnju mira, kao i sa partnerskim organizacijama iz Republike Srbije – Trag fondacijom i Catalyst Balkans, je kroz istraživanje pravnog i fiskalnog okvira za razvoj filantropije provela sveobuhvatnu analizu zakonodavnog okvira koja je uključila preko četrdeset zakona i popratnih propisa koji direktno ili indirektno reguliraju ovu oblast. U analizi se uočava problem nepostojanja definicija vezanih za doniranje, kao što su **donacija, aktivnosti od općeg društvenog značaja i humanitarne aktivnosti**, kao i da se promet nekretnina datih na poklon organizacijama civilnog društva oporezuju, a da su poreski propisi u odnosu na druge vrste poklona ili donacija neusklađeni. Istraživanje pravnog okvira obuhvatilo je kantonalni, entitetski i državni nivo, kao i Brčko Distrikt BiH, u ovisnosti od nadležnosti pojedinih nivoa vlasti. Dodatno je urađena analiza sa većim fokusom na Kanton Sarajevo, kao i na uporedne prakse u zemljama EU i regiona koja uključuje Hrvatsku, Srbiju i Crnu Goru. Analiza pokazuje da su u drugim državama **donacije, uključujući i poklone, organizacijama civilnog društva (OCD), prepoznate u zakonima i da su oslobođene od bilo kakvih poreza.**

Regionalna praksa u ovoj oblasti slična je evropskoj. U svim zemljama u regionu, poklon javnim ustanovama i OCD koje djeluju u oblastima od javnog interesa **se ne oporezuje**, ako su ispunjeni sljedeći uslovi: OCD ima svojstvo pravnog lica i djeluje u oblastima od javnog interesa saglasno zakonu; OCD ostvaruju javni interes direktno, a ne preko posrednika i OCD se nije obavezala na protivčinidbu - osim da će primljeni poklon koristiti saglasno odredbama ugovora o donaciji.

Očekujem da će ovakva pravna rješenja u ovoj oblasti zaživjeti i u Kantonu Sarajevo. Inicijativu upućujem u ime udruženja i fondacija od društvenog značaja

U Sarajevu,

24.04.2024

Marijela Hašimbegović dia

zastupnica